

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL PACIENTO PSICHIKOS BŪKLĖS ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2019 m. gruodžio 12 d. Nr. V-1433
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Paciento psichikos būklės įvertinimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1996 m. kovo 7 d. įsakymą Nr. 133 „Dėl pirminio asmens psichikos būklės patikrinimo tvarkos patvirtinimo“.
3. P a v e d u asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, gavusioms Paciento psichikos būklės įvertinimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytą raštą, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo kreipimosi gavimo dienos persiųsti kreipimąsi į psichikos sveikatos centrą, prie kurio pacientas yra prisirašęs, arba, jei nežinoma, prie kurio psichikos sveikatos centro pacientas yra prisirašęs, – į asmens pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą, prie kurios pacientas yra prisirašęs.
4. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2019 m. gruodžio 12 d.
įsakymu Nr. V-1433

PACIENTO PSICHIKOS BŪKLĖS ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paciento psichikos būklės įvertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato paciento psichikos būklės įvertinimo tvarką.
2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatyme (toliau – Įstatymas) bei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

II SKYRIUS PSICHIKOS BŪKLĖS ĮVERTINIMO TVARKA

3. Šeimos gydytojas, medicinos gydytojas ar gydytojas specialistas, įtaręs esant paciento psichikos ir elgesio sutrikimų, jo kompetencijai nepriskirtais atvejais nukreipia pacientą į psichikos sveikatos centrą psichikos būklei įvertinti. Slaugytojas, įtaręs esant paciento psichikos ir elgesio sutrikimų, jo kompetencijai nepriskirtais atvejais nukreipia pacientą pas gydytoją.

4. Šeimos gydytojas, medicinos gydytojas ar gydytojas specialistas, kai iš paciento elgesio ir (ar) kitų objektyvių duomenų galima pagrįstai spręsti, kad yra reali grėsmė, jog jis savo veiksmais ar neveikimu gali padaryti esminės žalos savo ar aplinkinių sveikatai, gyvybei ir (ar) turtui (toliau – grėsmė), aprašo tai paciento medicinos dokumentuose ir nedelsdamas kreipiasi skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112. Ši nuostata netaikoma, kai asmens sveikatos priežiūros įstaigoje yra gydytojas psichiatras ar gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras (toliau – gydytojas psichiatras), galintis nedelsiant priimti pacientą, ir pacientas sutinka, kad gydytojas psichiatras teiktų jam psichikos sveikatos priežiūros paslaugas – šiuo atveju šeimos gydytojas, medicinos gydytojas ar gydytojas specialistas pacientą nedelsdamas nukreipia gydytojo psichiatro paslaugai gauti toje pačioje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir gydytojas arba slaugytojas palydi pacientą. Gydytojas psichiatras nedelsdamas priima pacientą ir:

4.1. jei pacientas sutinka, atlieka psichikos būklės įvertinimą;

4.2. jei pacientas nesutinka, kad būtų atliktas jo psichikos būklės įvertinimas, įvertina, ar iš paciento elgesio ir (ar) kitų objektyvių duomenų galima pagrįstai spręsti, kad yra grėsmė. Esant grėsmei, gydytojas psichiatras nedelsdamas kreipiasi skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112, kad greitosios medicinos pagalbos brigada pristatytų pacientą į psichikos sveikatos priežiūros įstaigą, teikiančią stacionarines asmens psichikos sveikatos priežiūros paslaugas (toliau – psichiatrijos įstaiga).

5. Policijos ar socialinių paslaugų įstaigos atstovas, taip pat paciento sutuoktinis, sugyventinis (partneris), o kai jo nėra, – vienas iš paciento tėvų (įtėvių) arba vienas iš paciento pilnamečių vaikų, arba vienas iš paciento pilnamečių brolių (seserų), arba vienas iš paciento pilnamečių vaikaičių, arba vienas iš paciento senelių, išskyrus atvejus, kai pacientas yra paskyręs atstovą pagal pavedimą arba pacientui nustatyta globa (rūpyba), paciento globėjas, rūpintojas arba atstovas pagal pavedimą, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 21 straipsnyje, įtarę esant pilnamečio paciento psichikos ir elgesio sutrikimo požymių, arba policijos ar

socialinių paslaugų įstaigos atstovas, vienas iš tėvų ar globėjas, įtarę esant nepilnamečio paciento psichikos ir elgesio sutrikimo požymių, gali raštu kreiptis į psichikos sveikatos centrą, prie kurio asmuo yra prisirašęs, arba, jeigu nėra žinoma, prie kokio psichikos sveikatos centro asmuo yra prisirašęs, – į artimiausią pagal paciento gyvenamąją vietą psichikos sveikatos centrą dėl paciento psichikos būklės įvertinimo.

Jei pacientui reikalinga būtinoji pagalba, šiame punkte nurodyti asmenys turi nedelsdami kreiptis skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112.

6. Rašte dėl paciento psichikos būklės įvertinimo (toliau – kreipimasis) turi būti nurodyta:

6.1. paciento vardas ir pavardė;

6.2. pastebėti konkretūs pacientui įtariamo psichikos ir elgesio sutrikimo požymiai, dėl kurių, besikreipiančiojo nuomone, reikalinga įvertinti paciento psichikos būklę;

6.3. paciento kontaktiniai duomenys arba, jei jie nežinomi, kiti susisiekti su pacientu reikalingi duomenys;

6.4. kreipimąsi teikiančio asmens:

6.4.1. vardas ir pavardė;

6.4.2. kontaktiniai duomenys;

6.4.3. ryšys su pacientu ir šį ryšį pagrindžiančių dokumentų kopijos;

6.4.4. parašas;

6.5. kreipimosi data.

7. Jei pacientas nėra prisirašęs prie psichikos sveikatos centro, psichikos sveikatos centras, gavęs kreipimąsi, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo kreipimosi gavimo dienos persiunčia jį į psichikos sveikatos centrą, prie kurio pacientas yra prisirašęs. Jei pacientas nėra prisirašęs prie jokio psichikos sveikatos centro, kreipimąsi gavęs psichikos sveikatos centras informuoja besikreipiantį asmenį apie tai, kad norint, jog pacientui būtų atliktas psichikos sveikatos vertinimas, pacientas turi prisirašyti prie kurios nors pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos ar psichikos sveikatos centro.

8. Psichikos sveikatos centras, gavęs kreipimąsi, jei pacientas yra prie jo prisirašęs, ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo kreipimosi gavimo dienos, nukreipia kreipimąsi psichikos sveikatos centro gydytojui psichiatrui.

9. Gydytojas psichiatras ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo kreipimosi gavimo dienos:

9.1. jei pagal kreipimesi nurodytą informaciją galima įtarti, kad pacientui reikalinga būtinoji pagalba, susisieikia su pacientu ir (ar) kreipimąsi pateikusi asmeniu ir informuoja apie skubiosios pagalbos aplinkybes bei pasiūlo kreiptis į skubiosios pagalbos tarnybą telefono numeriu 112;

9.2. jei kreipimesi pateikti objektyvūs duomenys, iš kurių galima pagrįstai spręsti, kad yra grėsmė, ir nekyla abejonių dėl kreipimesi nurodytos informacijos objektyvumo ir (ar) atitikties tikrovei, nedelsdamas kreipiasi skubiosios pagalbos tarnybų numeriu 112, kad greitosios medicinos pagalbos brigada pristatytų pacientą į psichiatrijos įstaigą.

10. Jei pagal kreipimesi pateiktą informaciją negalima pagrįstai įtarti, kad pacientui reikalinga būtinoji pagalba arba pagrįstai spręsti, kad yra grėsmė, arba gydytojui psichiatrui kyla abejonių dėl kreipimesi nurodytos informacijos objektyvumo ir (ar) atitikties tikrovei, tačiau galima įtarti esant paciento psichikos ir elgesio sutrikimų, psichikos sveikatos centras telefonu arba išsiųsdamas kvietimą Aprašo 6.3 papunktyje nurodytais kontaktiniais duomenimis kviečia pacientą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-812 „Dėl Pacientų registravimo asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka kreiptis į psichikos sveikatos centrą psichikos būklei įvertinti.

Pacientui atvykus į psichikos sveikatos centrą ir jam sutikus, gydytojas psichiatras atlieka jo psichikos būklės įvertinimą bei prireikus suteikia psichiatrinę pagalbą.

11. Greitosios medicinos pagalbos asmens sveikatos priežiūros specialistas, teikiantis būtinąją medicinos pagalbą paciento buvimo vietoje, įtaręs esant paciento psichikos ir elgesio sutrikimų, dėl kurių yra grėsmė, pristato pacientą į psichiatrijos įstaigą paciento psichikos būklei įvertinti.

12. Pilnametis pacientas ir nepilnametis pacientas nuo 16 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-812 „Dėl Pacientų registravimo asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka dėl psichikos būklės įvertinimo į psichikos sveikatos centro, prie kurio yra prisirašęs, gydytoją psichiatrą gali kreiptis pats.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Paciento asmens duomenys (įskaitant duomenis apie privatų gyvenimą ir sveikatą) psichikos būklės įvertinimo tikslais tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą. Psichikos būklės įvertinime dalyvaujantys asmenys privalo užtikrinti paciento duomenų konfidencialumą.
